

העזרה מהסוגיא

גיטין סא. – סז:

פרשת דברים ה'תשפ"ג

דף סא

◆ דיני גזל:

- דין קנין של בעל חי שנמצא בתוך מצודה:
 - באופן שיש למצודה 'תוך' - נקנה בקנין כלי.
 - באופן שאין למצודה 'תוך' - מדאורייתא אינו נקנה, ולפי ת"ק מפני דרכי שלום אסור לאדם אחר לקחת את המציאה, ולפי רבי יוסי יש בכך גזול גמור מדרבנן.
- דין מציאת חרש שוטה וקטן - מדאורייתא אינו נקנה, ולפי ת"ק מפני דרכי שלום אסור לאדם אחר לקחת את המציאה, ולפי רבי יוסי יש בכך גזול גמור מדרבנן.
- עני שליקט זיתים:
 - באופן שהעני לקח את הזיתים בידו - קנה את הזיתים.
 - באופן שהעני לא לקח את הזיתים בידו - מדאורייתא אינו נקנה, ולפי ת"ק מפני דרכי שלום אסור לאדם אחר לקחת את המציאה, ולפי רבי יוסי יש בכך גזול גמור מדרבנן.

◆ דיני סיוע לדבר עבירה:

- באופן שיש תלייה (כגון שיש לו אוכל של היתר) - מותר.
- באופן שאין תלייה (כגון שאין לו אוכל של היתר):
 - באופן שאין בכך דרכי שלום (כגון מכר) - אסור.
 - באופן שיש בכך דרכי שלום (כגון השאלה או סיוע בהכנת האוכל):

✽ הערות ✽

א הגמ' מבארת שהנפק"מ בין דברי ת"ק לדברי רבי יוסי היא באופן שאדם אחר לקח את המציאה האם מוציאים מידו: לת"ק לא מוציאים מידו משום שלא נחשב גזל, ולרבי יוסי מוציאים מידו.

לקבלת העלון במייל B0527147396@gmail.com

▪ השאלת כלי אכילה (כגון נפה וכברה) - מותר.

▪ סיוע בהכנת האוכל (כגון לברור ולטחון יחד):

• באופן שמסייע לאדם שחשוד על השביעית - אסור.

• באופן שמסייע לעם הארץ שחשוד על המעשרות - לאבוי מותר, לרבא אסור².

• באופן שמסייע לעם הארץ שחשוד על הטהרות:

○ סיוע לפני שהאוכל התחייב בחלה - לאבוי אסור, לרבא מותר².

○ סיוע לאחר שהאוכל התחייב בחלה - אסור².

◆ דיני הפקדת פירות אצל עם הארץ:

• האם חוששים שהעם הארץ יטמא את הפירות:

○ באופן שיש בטומאה איסור דאורייתא (כגון תרומה):

▪ באופן שהפירות הוכשרו לקבל טומאה:

• באופן שהעם הארץ הוא כהן - אסור.

• באופן שהעם הארץ הוא ישראל - מותר משום שאין חשש שיטמא את הפירות כיון ש'אין לבו גס בתרומה'.

▪ באופן שהפירות לא הוכשרו לקבל טומאה - מותר.

○ באופן שיש בטומאה איסור דרבנן (כגון חולין) - מותר.

• האם חוששים שהעם הארץ יחליף את הפירות - לא, אמנם באופן שיש לעם הארץ הוראת היתר חוששים³.

דף סב

◆ עם הארץ שביקש מאדם אחר להכין לו עיסה ולהפריש חלה בטהרה - מותר להפריש, ולאחר שמפריש מותר להביא את החלה לעם הארץ בכלי שאינו מקבל טומאה, והעם הארץ יוליך את החלה לכהן⁴.

◆ עם הארץ שביקש מאדם אחר להפריש חלה בטהרה מהעיסה שלו - אסור להפריש⁵.

⌘ הערות ⌘

ב הגמ' מבארת שהטעם של אבוי שמותר לסייע לעם הארץ שחשוד על המעשרות, משום ש'רוב עמי הארץ מעשרין', ורש"י מבאר שהטעם של רבא שאסור לסייע, משום שסובר שאין רוב אלא חצי מעמי הארץ מעשרים וחצי לא מעשרים, אמנם תוס' סובר שרבא מודה ש'רוב עמי הארץ מעשרין', והטעם של רבא שאסור לסייע משום שיש בכך איסור דרבנן של דמאי.

ג תוס' מבארים שהטעם של אבוי שאסור לסייע לעם הארץ שחשוד על הטהרות, משום שיש איסור דרבנן לטמאות אוכל טהור, ורבנן החמירו באיסור זה יותר מבאיסור דמאי, אמנם רבא סובר להיפך דרבנן החמירו באיסור דמאי יותר מבאיסור של טומאת אוכל טהור (תוס' מוסיפים שדברי רבא שמותר לסייע לעם הארץ נאמרו רק באופן שיש ספק האם עושה בטומאה, אבל באופן שידוע שעושה בטומאה אסור לסייע).

ד רש"י מבאר שהסיבה שאסור לסייע לאחר שהאוכל התחייב בחלה, משום שיש איסור לטמאות חולין שהם 'טבולים לחלה', אמנם תוס' מבארים שהסיבה שאסור לסייע הוא משום 'הפסד כהן'.

ה הגמ' מביאה דוגמא שיש לעם הארץ הוראת היתר להחליף את הפירות, כגון אדם שהפקיד פירות אצל חמותו שחוששים שהפירות התקלקלו, ולכן חמותו תחליף את הפירות כיון ש'רוצה היא בתקנת בתה ובושה מחתנה'.

ו הגמ' מבארת שהדין שמותר להביא את החלה לעם הארץ ולא חוששים שהעם הארץ יגע בכך, נאמר רק באופן שמביא את החלה בכלי שאינו מקבל טומאה, שיש בכך היכר לעם הארץ לא לגעת בחלה, וכן אמרו לעם הארץ שאם יגע בחלה תחזור העיסה להיות טבל, והסיבה שחכמים הקילו באופן זה שלא חוששים שהעם הארץ יגע היא 'כדי חייו' כלומר שיהיה פרנסה לאדם שמכין עיסות.

ז רש"י מבאר שהסיבה שאסור להפריש, משום שחוששים שהעיסה נטמאה ביד עם הארץ, וכאשר הכהן יראה שאדם אחר הפריש את החלה יבוא לאכול את החלה, אמנם תוס' מקשים על ביאור זה, מדוע אסור לאדם אחר להפריש מעיסה אחרת טהורה על עיסת העם הארץ, ולכן תוס' מבארים שהסיבה שאסור לאדם אחר להפריש חלה, משום שחוששים שלאחר שיפריש את החלה ויביא לעם הארץ להוליך את החלה לכהן יגע העם הארץ בחלה ויטמא אותה, ורק באופן שמכין את העיסה חכמים התירו משום 'כדי חייו', אבל באופן שלא מכין את העיסה אלא רק מפריש את החלה חכמים לא התירו.

◆ אמירת שלום לעובד כוכבים:

- לבבלי:
- אמירת שלום פעם אחת:
- ביום חגם - מותר, אמנם צריך לומר זאת ב'שפה רפה ובכבוד ראש'.
- בשאר הימים - מותר.
- אמירת שלום שתי פעמים - אסור.
- לירושלמי - אסור.

פרק שישי

◆ דיני שליחות בגירושין:

- מי יכול להיות שליח הולכה ושליח קבלה - בין איש ובין אשה כשרים להיות שליח הולכה ושליח קבלה.
- בעל ששלח שליח הולכה - הגירושין חלים בזמן שהגט יגיע ליד האשה.
- אשה ששלחה שליח קבלה:
- באופן שהבעל נתן את הגט בסתמא - הגירושין חלים מיד.
- באופן שהבעל אמר 'הולך גט זה לאשתי' - לרבי 'הולך כזכי' ולכן הגירושין חלים בזמן שהגט יגיע ליד האשה.
- באופן שהבעל אמר 'הולך גט זה לאשתי' - הגירושין חלים מיד.

דף סג

◆ דיני שליחות:

- אשה שמינתה אדם לשליח קבלה, והשליח אמר לבעל שהאשה לא מינתה אותו לשליח קבלה אלא ביקשה ממנו להביא את הגט:
- באופן שהבעל אמר 'הולך גט זה לאשתי' - הגט חל כאשר הגט יגיע ליד האשה.

✽ הערות ✽

- ח הסיבה שביום חגם צריך לומר שלום ב'שפה רפה ובכבוד ראש', משום שאם יאמר שלום כדרכו יש חשש שהעובד כוכבים ילך ויודה לעבודה זרה.
- ט המשנה מבארת שהסיבה שמותר לומר שלום הוא מפני דרכי שלום, ורש"י מבאר שהחידוש בכך הוא ש'שלום' הוא שמו של הקב"ה, ומותר להטיל את שמו של הקב"ה על העובד כוכבים.
- י רש"י מבאר שהסיבה שאסור לומר שלום שתי פעמים, משום שאין בכך צורך של 'דרכי שלום'.
- יא בדברי הגמ' מבואר שלא רק באופן שהבעל אמר 'הולך' נחשב מינוי לשליח הולכה, אלא גם באופן שהבעל אמר 'התקבל' נחשב מינוי של שליח הולכה, כיון שהבעל יודע שאינו יכול למנות שליח קבלה ולכן מוכח שכוונתו למנות שליח הולכה.
- יב בדברי המשנה מבואר שהאופן שהאשה שלחה שליח לקבלה היא שאמרה 'התקבל', ורבי שמעון בן גמליאל מוסיף שגם באופן שהאשה אמרה 'טול' נחשב מינוי של שליח קבלה.
- יג תוס' מבארים שלמרות שבדברי הגמ' לעיל [יד ב] מבואר שרבי סובר שאדם שאמר 'הולך מנה לפלוני' ולא מצאו יחזרו למשלח משום ש'הולך לאו כזכי', מ"מ באופן זה רבי סובר ש'הולך כזכי', כיון שהבעל אמר 'הולך' לאחר שהשליח אמר לבעל שהוא שליח קבלה וממילא מסתבר שכוונת הבעל שהשליח יוכל לזכות.
- יד בדברי המשנה מבואר שגם באופנים שהבעל אמר לשון 'הולך' או 'הילך' והגירושין היו צריכים לחול מיד, באופן שהבעל הוסיף 'אי אפשי שתקבל לה' הגירושין חלים בזמן שהגט יגיע ליד האשה.

○ באופן שהבעל אמר 'התקבל גט זה לאשתי' - הגט חל כאשר הגט יגיע ליד האשה, משום שהבעל לא יודע שהאשה מינתה את השליח לשליח קבלה ומימלא כוונתו בלשון 'התקבל' הוא 'הולך'.

○ באופן שהבעל אמר 'הילך כמה שאמרה' - הגמ' מסתפקת מהי כוונת הלשון 'הילך כמה שאמרה' האם כדברי האשה או כדברי השליח, ולפי הצד שכוונת הלשון כדברי האשה הגט חל מיד כאשר הגט מגיע ליד השליח, ולפי הצד שכוונת הלשון כדברי השליח הגט חל כאשר הגט יגיע ליד האשה.

• אשה שביקשה מאדם להביא את הגט ולא מינתה אותו לשליח קבלה, והשליח אמר לבעל שהאשה מינתה אותו לשליח קבלה, והבעל אמר 'הילך כמה שאמרה' - הגט לא חל^{טז}.

◆ **האם מותר לאשה לשלוח שליח לקבל את גיטה מיד שליח בעלה** - לרב אסור, לרבי חנינא מותר^{יז}.

◆ **בעל ששלח עדים לכתוב גט ולהביא את הגט לאשה:**

• הקדמה - נחלקו האמוראים באופן שהעדים כתבו את הגט בצורה פסולה האם יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף, וכן נחלקו האמוראים באופן שהעדים כתבו את הגט בכשרות ולאחר מכן הגט נאבד האם יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף.

• לרב - העדים לא יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף.

• לרבה - באופן שהעדים כתבו גט פסול יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף, ובאופן שהעדים כתבו גט כשר לא יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף.

• לרב נחמן - בין באופן שהעדים כתבו גט פסול ובין באופן שהעדים כתבו גט כשר יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף^{יח}.

דף סד

◆ **נאמנות השליש:**

• בממון - השליש נאמן^{יח}.

• בגט אשה (כגון גט שנמצא ביד שליח והבעל אומר שנתן לו לפקדון והשליש אומר שקיבל בתורת שליח קבלה):

○ באופן שהבעל והאשה אינם בעיר אחת - השליש נאמן.

הערות

טו הגמ' בהו"א מבארת שהטעם שהגט לא חל משום שכוונת הלשון 'הילך כמה שאמרה' כדברי השליח, ולפי"ז הבעל לא התכוון למנות את השליח לשליח הולכה, והגמ' דוחה שאפשר לומר שכוונת הלשון 'הילך כמה שאמרה' כדברי האשה ומ"מ הגט לא חל, משום שכוונת השליח באמירתו שהאשה מינתה אותו לשליח קבלה שלא רוצה לטרוח להיות שליח הולכה, ומימלא גם באופן שלאחר מכן השליח יחזור וירצה להיות שליח הולכה הגט לא חל.

טז נחלקו הלשונויות בגמ' בביאור טעמו של רב שאסור לאשה לשלוח שליח לקבל גט מיד שליח בעלה: ללישנא קמא משום 'בזיון דבעל', וללישנא בתרא גזירה משום 'חצירה הבאה לאחר מכן'. ובדברי הגמ' מבואר שהנפק"מ במחלוקת זו באופן שהאשה קדמה ושלחה את השליח שלה לפני שהבעל שלח את השליח שלו, שבאופן זה אין חשש של 'חצירה הבאה לאחר מכן', ויש חשש של 'בזיון דבעל'. וכן יש נפק"מ באופן שהבעל אמר שאינו מקפיד על הבזיון שלו, שאין חשש של 'בזיון דבעל' ויש חשש של 'חצירה הבאה לאחר מכן'.

הגמ' דנה באופן שהבעל שלח שליח להביא את הגט והאשה חזרה ומינתה את שליח הבעל להיות שליח שלה: לרב נחמן באופן זה לרב אינה מגורשת גזירה משום 'חצירה הבאה לאחר מכן' ולרבי חנינא מגורשת, ולרבה לכו"ע אינה מגורשת משום ש'לא חזרה שליחות אצל הבעל', ורבי חייא בר אבא מסתפק האם יש פסול של 'לא חזרה שליחות אצל הבעל'.

יז בדברי הגמ' מבואר שלפי רב נחמן באופן שהעדים כתבו גט כשר והגט אבד יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף, אמנם תוס' מבארים שבאופן שהעדים כתבו גט ויש להם ספק האם נכתב בכשרות לא יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף, ורק באופן שהבעל אמר בשעת המינוי שיכתבו גט עד שיצאו מן הספק יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף.

הגמ' מסתפקת בדעת רב נחמן באופן שהבעל אמר לעדים לכתוב גט ולהביא לשליח והעדים כתבו את הגט והגט נאבד ביד השליח, והגמ' מוסיפה שגם אם נאמר שבאופן זה העדים לא יכולים לכתוב גט כיון שסיימו את שליחותם, מ"מ באופן שהבעל הוסיף ואמר 'ויוליך לה', יתכן שכוונתו להוסיף שהשליחות שלהם לא תסתיים עד לאחר שהשליח יביא את הגט, ומימלא יכולים לחזור ולכתוב גט נוסף.

יח הגמ' מבארת שהסיבה שהשליש נאמן, משום שבעל הממון שהפקיד ביד השליש התרצה להאמין לשליש אפילו באופן שישקך ומחל על ממונו.

○ באופן שהבעל והאשה בעיר אחת - לרב הונא הבעל נאמן, לרב חסדא השליש נאמן^ט.

◆ בעל שאומר שמינה שליח להוליך את הגט והשליח אומר שהביא את הגט לאשה והאשה אומרת שקיבלה את הגט - האשה מגורשת מספק^ק.

◆ דיני קבלת הגט:

○ באופן שאין לאב זכות בבתו (בוגרת או נשואה) - הבת מקבלת את הגט והאב לא מקבל את הגט.

○ באופן שיש לאב זכות בבתו (קטנה ארוסה או נערה ארוסה):

▪ לת"ק:

• נערה - הבת או האב מקבלים את הגט

• קטנה - לרש"י בגיטין האב מקבל את הגט, לרש"י בקידושין הבת או האב מקבלים את הגט.

▪ לרבי יהודה - האב מקבל את הגט^כ.

דף סה

◆ דיני קטן וקטנה:

• האם יכולים לזכות לעצמם:

○ באופן ש'אין דעת אחרת מקנה אותו' - לא יכולים.

○ באופן ש'דעת אחרת מקנה אותו' - מהזמן ש'צורר וזורקו אגוז ונוטלו' יכולים לזכות לעצמם.

• האם יכולים לזכות לאחרים:

○ באופן ש'אין דעת אחרת מקנה אותו' - לא יכולים.

○ באופן ש'דעת אחרת מקנה אותו':

▪ לרב אסי - מהזמן ש'חפץ ומחזירו לאחר שעה' יכולים לזכות לאחרים^כ.

הערות

ט הגמ' מבארת שהטעם של רב חסדא שהשליש נאמן משום שהבעל האמין לו, כלומר שהסכים לגרש את האשה באופן שהשליש יאמר כך, ורב הונא סובר שבאופן שהבעל והאשה בעיר אחת יש ריעותא בנאמנות השליש, משום שאם הבעל היה רוצה לגרש היה נותן את הגט לאשה ולא היה מפקיד את הגט ביד השליש, אבל באופן שהבעל והאשה אינם בעיר האחת ואין ריעותא השליש נאמן.

בדברי הגמ' מבואר שהשליש נאמן רק באופן שהגט בידו, אבל באופן שהשליש הביא את הגט לאשה והאשה אבדה את הגט השליש לא נאמן, ונחלקו רש"י ותוס' 'בשעת הגזירה' (כלומר שהמלכות גזרה לא לקיים את המצוות) שלאחר הגירושין היו קורעים את הגט בשביל שלא יבואו לידי סכנה, והשליש מחזיק גט קרוע וטוען שהבעל נתן לו את הגט לשם גירושין וקיבל את הגט וקרעו: לרש"י השליש נאמן, ולתוס' השליש לא נאמן, משום שרק באופן שיש ביד השליש גט שלם יש ראייה שהבעל האמין לשליש, אבל באופן שיש ביד השליש גט קרוע אין ראייה שהבעל האמין לשליש משום שיתכן שהשליש מצא את הגט קרוע באשפה.

בדברי רש"י מבואר שבאופן שהשליש נאמן לומר שהבעל נתן לו את הגט לשם גירושין, השליש נאמן גם לומר שהאשה מינתה אותו לשליח קבלה, משום שיש לשליש 'מייגו' שיכל לתת את הגט לאשה בתורת שליח הולכה, אמנם תוס' סוברים שהשליש לא נאמן לומר שהאשה מינתה אותו לשליח קבלה ובאופן שטוען כך צריך להביא שני עדים להוכיח זאת.

כ הגמ' מבארת שבאופן זה הבעל נאמן לומר שמינה שליח להוליך את הגט, משום שיש לו מייגו שהיה יכול לומר שגירש את האשה, אמנם מחמת מייגו זה לא אומרים שהאשה מגורשת בודאי, משום שהבעל לא אומר שגירש אלא רק שהביא את הגט לשליח, והסיבה שחוששים שהאשה מגורשת משום ש'חזקה שליח עושה שליחותו', אמנם חזקה זו מועילה רק לחומרא ולא לקולא. הגמ' מוסיפה שלמרות שרב המנונא אומר שאשה שאומרת שבעלה גירש אותה נאמנת משום ש'חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה', מ"מ באופן זה שהבעל והשליח מסייעים לדבריה לא נחשב 'העזה' ולכן אינה נאמנת מחמת טעם זה.

כא הגמ' מבארת שהטעם של רבי יהודה שבאופן שיש לאב זכות לקבל את הגט הבת אינה יכולה לקבל את הגט, משום ש'אין שתי ידיים זוכות כאחת' כלומר לא יתכן שהזכות לקבל את הגט תהיה גם לאב וגם לבת.

כב רש"י מבאר שלפי רבי אסי קטן שזכה עבור אחרים הקנין חל מזדבנן, אמנם תוס' סוברים שהקנין חל מדאורייתא.

• לרב חסדא:

- באופן שהקנין צריך לחול מדאורייתא - לא יכולים לזכות לאחרים.
- באופן שהקנין צריך לחול מדרבנן - יכולים לזכות לאחרים^כ.
- מקח וממכר במטלטלים - מהזמן של 'עונת הפעוטות' (בין גיל שש לגיל עשר לפי חכמת התינוק) 'מקחן מקח וממכרן מכר'.
- קידושין - מהזמן של 'צורר וזורקו אגוז ונוטלו' קטנה יכולה להתקדש על ידי אמה ואחיה מדרבנן.
- גירושין - מהזמן של 'עונת הפעוטות' קטנה יכולה להתגרש בין על ידי עצמה ובין על ידי אביה^כ.
- נדרים - מהזמן של 'עונת נדרים' (כלומר שנה לפני שנעשים גדולים) הנדרים חלים מדאורייתא.
- חליצה:
- לרבי מאיר - קטנה לא יכולה לחלוץ.
- לרבי יוסי - לרבי אמי מהזמן שהגיעה ל'עונת הפעוטות' קטנה יכולה לחלוץ, לרבא מהזמן שהגיעה ל'עונת נדרים' קטנה יכולה לחלוץ.

◆ דיני שליחות:

- שליחות בגירושין קטנה - האב יכול למנות שליח קבלה לגרש את בתו, אבל הבת אינה יכולה למנות שליח קבלה.
- לשונות שליחות:
- בעל שאמר לשליח 'תן גט זה לאשתי במקום פלוני' - השליח יכול לגרש רק במקום זה משום שהבעל מקפיד לא לגרש במקום אחר.
- בעל שאמר לשליח 'תן גט זה לאשתי והרי היא במקום פלוני' - השליח יכול לגרש בכל מקום משום שהבעל התכוון לומר לשליח באיזה מקום האשה נמצאת.
- אשה שאמרה לשליח 'התקבל לי גיטי במקום פלוני':
- לת"ק - השליח יכול לקבל את הגט רק במקום זה משום שהאשה מקפידה לא להתגרש במקום אחר.
- לרבי אלעזר - השליח יכול לקבל את הגט בכל מקום, משום שהאשה התכוונה לומר לשליח באיזה מקום הבעל נמצא שהרי האשה מתגרשת בעל כרחיה^כ.
- אשה שאמרה לשליח 'התקבל לי גיטי במתא מחסיא ולפעמים הבעל נמצא בבבל' - השליח יכול לקבל את הגט בכל מקום, אמנם הגט חל רק כאשר השליח יגיע למתא מחסיא^כ.

✽ הערות ✽

- כג הגמ' מבארת שהאופן שבו קטן יכול לזכות לאחרים באופן שהקנין צריך לחול מדרבנן הוא בשיתופי מבואות.
- כד נחלקו רש"י ותוס' בדין גירושין של קטנה לפני 'עונת הפעוטות': לרש"י אינה מתגרשת בין על ידי עצמה ובין על ידי אביה, משום דכתיב 'ושלחה מביטתו' ודורשים 'מי שמשלחה ואינה חוזרת', אבל קטנה שאין לדעת לשמור על הגט ומימלא היא 'משלחה וחוזרת' אינה מתגרשת בין על ידי עצמה ובין על ידי אביה. לתוס' למרות שאינה מתגרשת על ידי עצמה מחמת טעם זה, מ"מ מתגרשת על ידי אביה משום שאביה שומרה שלא תחזור.
- כה הגמ' מביאה שרבה סובר שכמו שנחלקו ת"ק ורבי אלעזר באשה שאמרה לשליח 'התקבל לי גיטי במקום פלוני', כך נחלקו ת"ק ורבי אלעזר באדם ששלח שליח לעשות עבורו עירוב תחומין ואמר לשליח לערב בתמרים והשליח עירב בגרוגרות: לת"ק העירוב לא חל משום שהמשלח מקפיד שיערב רק בתמרים, ולרבי אלעזר העירוב חל משום שהמשלח לא מקפיד אלא 'מראה מקום'. ורש"י מבאר שרבי יוסף חולק על דין זה וסובר שלכו"ע העירוב חל, משום שדברי ת"ק שהאשה מקפידה נאמרו רק בגט שיש בכך בזיון ולא בעירוב תחומין, שאין בכך בזיון, אמנם תוס' מבאר שרבי יוסף מודה לדברי רבה שבנידון זה נחלקו ת"ק ורבי אלעזר.
- כו תוס' דנים בביאור כוונת האשה באופן זה: לפי התירוצ' הראשון כוונת האשה שהבעל ימנה את השליח להוליך את הגט מבבל עד מתא מחסיא, וכאשר השליח יגיע למתא מחסיא ימנה שליח הולכה ויקבל את הגט מיידיו, ולפי התירוצ' השני כוונת האשה שהשליח יקבל את הגט בבבל בתורת שליח קבלה, והגט יחול לאחר זמן כאשר השליח יגיע למתא מחסיא.

○ אשה שאמרה לשליח 'הבא לי גיטי ממקום פלוני' - השליח יכול להביא את הגט מכל מקום משום שהבעל ממנה את השליח לשליח.

• אכילת תרומה:

○ באופן שהאשה שלחה שליח קבלה:

▪ באופן שהשליח יכול לקבל את הגט רק במקום מסוים - האשה יכולה לאכול בתרומה עד הזמן שהשליח יכול להגיע למקום זה.

▪ באופן שהשליח יכול לקבל את הגט בכל מקום - האשה אסורה לאכול בתרומה מיד, משום שחוששים שהשליח פגש את הבעל מיד^{כז}.

○ באופן שהאשה לא שליח שליח קבלה - האשה יכולה לאכול בתרומה עד שהגט יגיע לידיה.

דף סז - סז

◆ **אדם שאמר 'כתבו גט לאשתי' ולא אמר 'תנו':**

• בריא - לא נותנים את הגט^{כח}.

• יוצא בקולר או אדם שיוצא לים או למדבר - נותנים את הגט.

• חולה מסוכן - לת"ק לא נותנים את הגט, לרבי שמעון שזורי נותנים את הגט.

• אדם שנמצא בתוך הבור - נותנים את הגט^{כט}.

◆ **דין מתנת שכיב מרע** - חכמים תיקנו שמתנת שכיב מרע לא צריכה קנין, וכן היוצא בקולר או חולה מסוכן לא צריכים קנין.

◆ **אדם שאמר לבניו 'תנו מהיין ארבע מאות זוז'** - כוונתו שיתנו מהיין שווי של ארבע מאות זוז ולהוסיף למקבל אחריות^ל.

◆ **אדם שאמר לשלשה אנשים 'שנים מכם יכתבו גט לאשתי' ושנים מהם היו אב ובנו** - לרב נחמן לא התכוון למנות את הבן לשליח משום ש'לא משוו אינשי ברא שליחא במקום אבא', לרב פפי התכוון למנות את הבן לשליח.

◆ **דין שליחות של 'מילי':**

• שיטות התנאים:

○ באופן ששלח שליח ולא עשאו בית דין (כגון שאמר לשנים 'תנו גט לאשתי') - 'מילי לא מימסרן לשליח'^{לא}.

○ באופן ששלח שליח ועשאו בית דין (כגון שאמר לשלשה אנשים 'תנו גט לאשתי') - לרבי מאיר 'מילי מימסרן לשליח', לרבי יוסי 'מילי לא מימסרן לשליח'^{לב}.

הערות

כז בדברי הגמ' מבואר שדין זה נאמר לא רק באופן שהשליח הלך לכיוון המקום שהבעל נמצא, אלא גם באופן שהשליח הלך לכיוון אחר, משום שחוששים שהשליח פגש את הבעל במקום שאליו הלך.

כח המשנה מבארת שלמרות שאדם בריא שאמר 'כתבו גט לאשתי' לא נותנים גט לאשתו, מ"מ באופן שלאחר מכן הלך והפיל את עצמו מהגג 'הוכיח סופו על תחילתו' שהיה בהול, ולכן נותנים גט לאשתו.

כט הגמ' מבארת שבאופן שהאדם נמצא בתוך הבור ולא מזהים אותו, אי אפשר לכתוב גט משום שחוששים שמא הוא שד או שמא היא צרתה של האשה שרוצה לאסור אותה, ורק באופן שאין חשש שהוא שד משום שראו 'בבואה דבבואה' (כלומר צילו של הצל) ובשעת הסכנה שהקילו שלא חוששים לצרה אפשר לכתוב גט לאשתו.

ל רש"י מבאר שאם היה אומר 'תנו יין בשווי ארבע מאות זוז' באופן שהיין החמיץ המקבל היה מפסיד, וכן אם היה אומר 'תנו ארבע מאות זוז' באופן שהמעות יאבדו המקבל היה מפסיד, אבל באופן זה שאמר 'תנו מהיין ארבע מאות זוז' בכל אופן המקבל לא יפסיד. תוס' מבארים שבאופן שלא הוסיף למקבל אחריות ונפסד חלק מהיין, המקבל אינו מפסיד את כל חלקו אלא מפסיד לפי חשבון.

לא הגמ' לעיל [כט א] מביאה שנחלקו האמוראים בביאור דעת רבי מאיר מדוע אמר לשנים 'תנו גט לאשתי' לא יכולים לשלוח שליח אחר: לאביי משום בזיון הבעל שאינו יודע לכתוב גט, ולרבה משום ש'מילי לא מימסרן לשליח'. וסוגית הגמ' כאן נאמרה לפי הצד שהטעם של רבי מאיר הוא משום ש'מילי לא מימסרן לשליח'.

לב בדברי הגמ' מבואר שלמרות שלפי רבי מאיר באופן שאמר לשלשה אנשים 'תנו גט לאשתי' יכולים לשלוח אדם אחר לכתוב את הגט, מ"מ

○ באופן של 'אומר אמרו' - לרבי מאיר 'מילי מימסרן לשליח', לרבי יוסי 'מילי לא מימסרן לשליח'.

- פסק ההלכה של שמואל - באופן ששלח שליח ועשאו בית דין 'מילי לא מימסרן לשליח', ובאופן של 'אומר אמרו' 'מילי מימסרן לשליח'.

◆ דיני בעל ששלח עשרה אנשים לכתובת או להולכת הגט:

- באופן שאמר לעשרה אנשים 'כתבו ותנו גט לאשתי' - כל אחד מהעשרה אנשים יכול לכתוב את הגט.
- באופן שאמר לעשרה אנשים 'כולכם כתבו ותנו גט לאשתי' - אחד מהעשרה אנשים צריך לכתוב את הגט במעמד כל העשרה אנשים.
- באופן שאמר לעשרה אנשים 'הוליכו גט לאשתי' - כל אחד מהעשרה אנשים יכול להוליך את הגט.
- באופן שאמר לעשרה אנשים 'כולכם הוליכו גט לאשתי' - אחד מהעשרה אנשים צריך להוליך את הגט במעמד כל העשרה אנשים.
- באופן שהבעל מנה עשרה אנשים (אחד שנים שלש וכו') ואח"כ אמר 'כתבו גט לאשתי':

○ לפי הצד הראשון בגמ':

- באופן שלא היו אנשים נוספים שם - אחד מהעשרה אנשים צריך להוליך את הגט במעמד כל העשרה אנשים.
- באופן שהיו אנשים נוספים שם - כל אחד מהעשרה אנשים יכול להוליך את הגט.

○ לפי הצד השני בגמ':

- באופן שלא היו אנשים נוספים שם - כל אחד מהעשרה אנשים יכול להוליך את הגט.
- באופן שהיו אנשים נוספים שם - אחד מהעשרה אנשים צריך להוליך את הגט במעמד כל העשרה אנשים.

✽ הערות ✽

באופן שאמר לשלשה אנשים 'כתבו גט ותנו לאשתי' לא יכולים לשלוח אדם אחר לכתוב את הגט, משום שהקפיד שהם יכתבו את הגט.

לג הגמ' מבארת שלמרות שלפי רבי מאיר באופן של 'אומר אמרו' 'מילי מימסרן לשליח', מ"מ אסור לומר לשני עדים 'אמרו לסופר ויכתוב ולפלוני ופלוני ויחתמו', משום שיש חשש שמא האשה תשכור עדים שיעשו כך (ולמרות שלא חוששים שעדים יעשו מעשה בשקר, מ"מ באופן שהעדים לא עושים מעשה חוששים). ונחלקו האמוראים האם מותר לומר לשני עדים 'אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו': לרבה בר בר חנה מותר לעשות זאת, משום שבאופן זה אין חשש שהאשה תשכור העדים כיון שהעדים לא יחתמו בשקר. לרב חסדא אסור לעשות זאת, גזירה אטו האופן שאמר לשני עדים 'אמרו לסופר ויכתוב ולפלוני ופלוני ויחתמו'.

הגמ' מביאה שרבי יוסי סובר שגט שאחד העדים של הגט הוא הסופר שכתב את הגט כשר, והגמ' מבארת שרבי יוסי לשיטתו שסובר ש'מילי לא מימסרן לשליח' בין באופן ששלח שליח ועשאו בית דין ובין באופן של אומר אמרו, ולכן אין חשש שמחמת כך יצא 'חורבא' שהבעל יאמר 'אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו' והעדים יתביישו מהסופר ויחתמו אותו בעד, כיון ש'מילי לא מימסרן לשליח'.

תוס' מבארים שרבי מאיר סובר שגט שאחד העדים של הגט הוא הסופר שכתב את הגט פסול, משום שרבי מאיר לשיטתו שסובר ש'מילי מימסרן לשליח' בין באופן ששלח שליח ועשאו בית דין ובין באופן של אומר אמרו, ולכן יש חשש של 'חורבא' שהבעל יאמר 'אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו' והעדים יתביישו מהסופר ויחתמו אותו בעד (לרבה בר בר חנה שמותר לעשות זאת), וכן יש חשש שהבעל יאמר לשלשה 'תנו גט לאשתי', והשלשה החליטו למנות את הסופר לכתוב ושני עדים אחרים לחתום, ולאחר מכן ילכו שנים לומר לסופר לכתוב ויתביישו מהסופר ויחתמו אותו בעד.

תוס' מוסיפים שכיון שלפי רבי מאיר גט שאחד העדים של הגט הוא הסופר שכתב את הגט פסול, באופן שהבעל אמר לשני עדים 'תנו גט לאשתי' אין כוונתו שהעדים יכתבו את הגט ויחתמו עליו כיון שהגט יהיה פסול, אלא כוונתו שיאמרו לסופר ויכתוב והם יחתמו על הגט (ולפי רבה בר בר חנה מותר לעדים לכתחילה לקיים את השליחות, ולפי רב חסדא באופן זה אסור לעדים לכתחילה לקיים את השליחות).

לד הגמ' מבארת ששמואל סובר שגט שאחד העדים של הגט הוא הסופר שכתב את הגט פסול, והגמ' מבארת ששמואל לשיטתו שסובר שבאופן של 'אומר אמרו' 'מילי מימסרן לשליח' ולכן יש חשש של 'חורבא' שהבעל יאמר 'אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו' והעדים יתביישו מהסופר ויחתמו אותו בעד.

בדברי הגמ' מבואר שלפי שמואל אדם שאמר לשני עדים 'כתבו ותנו גט לאשתי', יש ספק האם כוונתו שהעדים יכתבו את הגט ואחרים יחתמו על הגט, או דלמא כוונתו שאדם אחר יכתוב את הגט והעדים יחתמו. ותוס' מבארים ששמואל לשיטתו שגט שאחד העדים של הגט הוא הסופר שכתב את הגט פסול, ולפי"ז ודאי שהבעל לא התכוון ששני העדים הללו יכתבו את הגט ויחתמו עליו כיון שהגט יהיה פסול, ולכן יש ספק האם כוונתו שאדם אחר יכתוב את הגט או שעדים אחרים יחתמו על הגט, ותוס' מוסיפים שכיון שע"כ כוונת הבעל שאדם אחר יכתוב את הגט או יחתום עליו, העדים יכולים למנות אדם אחר לעשות כך, משום ששמואל לשיטתו ש'אומר אמרו' 'מילי מימסרן לשליח'.